

ANALIZA IMPACTULUI DE REGLEMENTARE
a proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea
Regulamentului privind importul și exportul produselor ecologice

Titlul analizei impactului:	Analiza impactului de reglementare (AIR) efectuată asupra proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind importul și exportul produselor ecologice.
Data:	27.12.2023
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
Subdiviziunea:	Serviciul producție ecologică și produse cu denumire de origine
Persoana responsabilă și datele de contact:	Marina Ilușca, șef Serviciu tel. 022 204 524, email: marina.ilusca@maia.gov.md

Compartimentele analizei impactului

1. Definirea problemei

a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate

Importul și exportul de produse ecologice nesigure și neconforme care pune în pericol atât sănătatea consumatorului, cât și compromite imaginea Republicii Moldova pe piața Uniunii Europene și pe plan internațional.

Costuri mari pentru exportatorii de produse ecologice în legătură cu controalele adiționale la importul în Uniunea Europeană și activitățile adiționale de prelevare a probelor din lotul de produse exportate și analizele de laborator la reziduuri de pesticide.

b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate

În ultimii ani, piața produselor ecologice captivează tot mai mult atenția producătorilor și consumatorilor, însă potențialul din realizarea producției pe ambalajele căreia se face referire la termenii *ecologic*, *organic*, *biologic* sau a diminutivelor *BIO*, *ECO*, *ORG* – devine atractiv și pentru cei care întreprind practici nelociale și șiretlicuri în comercializarea produselor neconforme cu normele de producție ecologică.

De asemenea, producția ecologică exportată din Republica Moldova părăsește teritoriul țării fără a fi supusă unor controale la posturile de inspecție la frontieră și fără a fi înregistrată cantitatea exportată cu statut de certificată ecologic. În această situație, nu există nici un control asupra transporturilor de produse ecologice, acestea fiind supuse acelorași proceduri de control precum și transportul de produse convenționale, iar autoritatea competentă nu deține nici o informație privind cantitățile exportate, acestea fiind integrate în sistem sub o categorie comună.

În ultimii ani au fost înregistrate și cazuri de fraude la nivel internațional cu implicarea operatorilor și a produselor ecologice din Republica Moldova, fapt pentru care:

- la importul de produse autohtone pe piața UE sunt aplicate controale adiționale, care cauzează costuri mari pentru operatorii din sistemul ecologic;
- este compromisă imaginea țării, fiind asociată cu furnizori riscanți de produse ecologice pe piața internațională;
- identificarea potențialilor clienți devine anevoioasă;
- nu sunt obținute veniturile cuvenite și astfel înregistrăm pierderea interesului producătorilor autohtoni în sistemul de producție ecologică.

Problema plasării pe piață locală și internațională a produselor ecologice neconforme devine o problemă majoră, care afectează atât producătorii locali care respectă cadrul normativ în domeniu, dar și consumatorii finali care optează pentru produse sănătoase și de calitate.

Creșterea cererii de produse ecologice certificate pe piața Uniunii Europene creează o oportunitate importantă pentru produsele ecologice din Republica Moldova. O parte din produsele alimentare ecologice consumate în UE provine din importuri. Organisme de control echivalente

care își desfășoară activitatea în țări terțe certifică peste 80% din produsele ecologice importate în UE. Restul de produse sunt importate dintr-un număr limitat de țări terțe considerate ca având standarde echivalente.

UE a recunoscut mai multe țări terțe ca având norme echivalente și sisteme de control echivalente pentru producția ecologică. Autoritățile competente din țările terțe echivalente sunt responsabile pentru garantarea faptului că produsele ecologice sunt obținute și operatorii sunt controlați în conformitate cu standardele din țările respective. Comisia are dreptul de a efectua controale oficiale pentru a verifica echivalența cu normele UE a legislației și a sistemelor din țările terțe respective.

Produsele importate din alte țări decât țările terțe echivalente trebuie să fie obținute și verificate în conformitate cu standarde echivalente cu normele UE. În acest scop, Comisia aprobă organisme de control private sau autorități de control publice care certifică operatorii ecologici din afara UE, denumite „organisme de control echivalente”. În cazul organismelor de control echivalente, Comisia acționează în calitate de autoritate competentă, ceea ce înseamnă că este responsabilă nu doar pentru aprobarea acestor organisme de control, ci și pentru supravegherea lor și, dacă este necesar, pentru retragerea aprobării. Comisia supraveghează aceste organisme de control prin examinarea rapoartelor lor anuale și a rapoartelor de evaluare emise de organismul de acreditare a acestora. De asemenea, Comisia poate efectua vizite de audit pentru a analiza performanța organismelor de control.

În contextul celor expuse mai sus, este evident că sunt câteva căi posibile pentru a exporta produse ecologice, în special pe piața Uniunii Europene, însă viabilitatea fiecărei din aceste căi pentru Republica Moldova depinde acțiunile ce trebuie întreprinse atât de autoritățile și instituțiile publice relevante implicate în sistemul de agricultură ecologică, cât și de însuși operatorii autohtoni ecologici. În primul rând, este nevoie de ajustarea și armonizarea legislației naționale la rigorile regulamentelor europene, inclusiv și în ceea ce privește regimul de comerț cu alte țări, pentru a se asigura stabilirea aceluiași obiective și principii de dezvoltare a sectorului, precum și garantarea aceluiași nivel de conformitate pe care îl asigură normele Uniunii Europene.

Pe parcursul anilor, exportul producției agroalimentare ecologice din Republica Moldova pe piața comunității Uniunii Europene, a prezentat un risc sporit de contaminare, unde pentru excluderea acestora, conform Ghidului UE din 16.12.2020 privind controalele oficiale suplimentare asupra produselor originare din Ucraina, Kazahstan, Moldova, Turcia și Federația Rusă, produsele exportate din țară au fost supuse controalelor duble. În decursul investigațiilor cu privire la producția agroalimentară ecologică efectuate de autoritățile relevante au fost identificați agenții economici care se autodeclarau ca producători ecologici fiind implicați chiar și în încălcări grave la nivel internațional. În acest sens, pentru a nu fi depistate produse contrafăcute la nivel internațional și a nu fi incluși din nou în lista țărilor care prezintă risc sporit de contaminare pentru piața Uniunii Europene, este necesară efectuarea unor controale mai riguroase asupra produselor agroalimentare care poartă mențiune de *ecologic*, *biologic* sau *organic*, în special la posturile de control la frontieră.

Republica Moldova trebuie să își îmbunătățească imaginea pe piața internațională și să fie asociată și recunoscută drept un furnizor de încredere de produse agroalimentare conforme și calitative, în special de produse ecologice pentru comunitatea internațională.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

În ultimii 10 ani, piața mondială a produselor ecologice a fost caracterizată de o dezvoltare dinamică generată de creșterea puternică a cererii. Aceasta a determinat și un interes sporit față de producerea în sistem ecologic și în Republica Moldova, care a generat creșterea exponențială a suprafeței gestionate în acest sistem de agricultură. Creșterea interesului din partea potențialilor clienți/cumpărători față de produsele sănătoase și de calitate, așa cum sunt produsele ecologice certificate, a generat și creșterea interesului producătorilor și comercianților neonești, care prin diverse șiretlicuri încearcă să își vândă produsele convenționale ca produse cu mențiunea de *ecologic*, fie fără a deține un certificat de conformitate a respectării cadrului normativ în domeniu, fie având în posesie un certificat falsificat.

La nivel național, normele de producție nu sunt suficient reglementate și nu reflectă preocupările și așteptările consumatorilor și ale cetățenilor, aflate în schimbare; normele privind etichetarea sunt complicate; au fost identificate și deficiențe în cadrul sistemului de inspecție și certificare, precum și al regimului comercial. Legislația nu este complexă și generează o sarcină administrativă mare, lipsa procedurilor clar definite și detaliate privind recunoașterea și supravegherea organismelor de control naționale și, în special a celor internaționale, costurile de certificare și logistică sunt mari,

iar aceasta împiedică, în special, fermierii mici să se înregistreze în sistemul ecologic sau să se mențină în acest sistem. De menționat este faptul că, lipsa unui control de stat asupra organismelor de control internaționale active pe teritoriul țării, doar agravează problemele definite și nu asigură o dezvoltare armonioasă a exploatațiilor agricole care practică agricultura ecologică.

Totodată, la apariția acestor probleme a contribuit și tergiversarea procesului de armonizare a legislației naționale în domeniul agriculturii ecologice cu legislația comunitară, inițial prin transpunerea Regulamentului (CE) 834/2007 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice, care ulterior a fost abrogat prin Regulamentul (UE) 2018/848 intrat în vigoare la 1 ianuarie 2022, urmând în continuare procesul de transpunere a noului act comunitar.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

Pentru produsele ecologice obținute în Republica Moldova se aplică sisteme de control diferite față de cele care se aplică pentru produsele din UE. La nivelul comunității europene, Comisia UE joacă un rol central în toate aceste sisteme prin supravegherea atât a sistemelor de control ale țărilor membre, cât și a actorilor implicați în diferite regimuri de import.

Până în iunie 2014, conform art. 19 al Regulamentului (CE) nr. 1235/2008 1 Comisiei din 8 decembrie 2008 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 834/2007 al Consiliului în ceea ce privește regimul de import al produselor ecologice din țări terțe, exportul produselor cu mențiunea de *ecologic* pe piața Uniunii Europene, era posibil în baza unor autorizații de import acordate, de autoritățile statelor membre, organismelor de inspecție și certificare naționale. Însă această opțiune a fost una de tranziție. Din iunie 2014 perioada de tranziție a luat sfârșit și sistemul autorizațiilor la import a fost înlocuit de sistemul țărilor sau organelor de control echivalente.

Astfel, exportul producției ecologice putea fi efectuat doar în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 834/2007 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice, precum și cu Regulamentul (CE) nr. 1235/2008 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 834/2007 în ceea ce privește regimul de import al produselor ecologice din țări terțe. Conform art.32 al Regulamentului (CE) nr. 834/2007, exportul producției ecologice pe piața UE poate fi realizat cu condiția ca operatorii, inclusiv exportatorii au făcut obiectul unui control efectuat de către un organism de control recunoscut de către Comisia UE.

În prezent, în Republica Moldova, certificarea operatorilor ecologici conform Legii nr. 115/2005 cu privire la producția agroalimentară ecologică, este efectuată de 2 organisme de inspecție și certificare naționale autorizate de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare. Totodată, conform Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/2325, pentru verificarea și certificarea în conformitate cu standarde echivalente normelor UE pe teritoriul Republicii Moldova, Comisia Europeană a recunoscut 12 organisme de inspecție și certificare internaționale, a căror recunoaștere expiră la 31.12.2024, și anume:

1. A CERT European Organization for Certification S.A.
2. Agreco R.F. Göderz GmbH
3. Bioagricert s.r.l.
4. Bio.inspecta AG
5. CCPB srl
6. CERES Certification of Environmental Standards GmbH
7. Ecocert SAS
8. Istituto Certificazione Etica e Ambientale
9. Kiwa BCS Öko-Garantie GmbH
10. Organic Standard
11. ORSER
12. SIA «Sertifikācijas un testēšanas centrs»

Organismele de inspecție și certificare internaționale, nu sunt autorizate de Minister și respectiv acestea nu prezintă informația cu privire la activitatea desfășurată, cantitățile de produse certificate, numărul de operatori certificați, neconformitățile identificate la nivelul Comisiei Europene.

Conform datelor din Atlasul agriculturii ecologice, în anul 2020 numărul operatorilor ecologici a constituit 144 de operatori, preponderent fermieri, 87 de culturi și 65 de produse ecologice; în anul 2021 – 151 de operatori, 101 de culturi și 72 de produse ecologice; iar în anul 2022 – 139 de operatori, 78 de culturi și 97 de produse ecologice. În același timp, conform datelor Biroului Național de Statistică, în anul 2020 s-au înregistrat 94 de operatori ecologici, în anul 2021 – 122 operatori, iar în anul 2022 – 109 operatori.

Astfel, controlul producției ecologice fiind efectuat în paralel de organisme de inspecție și certificare, unele recunoscute, altele nerecunoscute de Comisia Europeană. Respectiv, o bună parte din operatori își certifică producția agroalimentară în baza Regulamentului UE, nefiind înregistrați în Republica Moldova, iar o altă parte – la organismele de control naționale, în baza Legii nr. 115/2005, care însă nu este în corespundere cu normele UE. În consecință, produsele certificate în conformitate cu normele naționale nu pot ajunge pe piața europeană și astfel se restrânge și mai mult piața de desfacere pentru operatorii ecologici din Republica Moldova.

Practic toți producătorii din țară sunt constrânși să producă și certifice conform normelor stabilite de Regulamentele UE pentru a fi eligibili la realizarea exportului de produse ecologice cu mențiune de produs „ecologic”.

Exportul produselor ecologice a constituit în: 2018 - 55 368 t; 2019 - 39 883 t; 2020 - 22 321 t; 2021 - 19 376 t. (Figura 1). Scăderea exportului în 2019 se datorează identificării unor loturi de produse contaminate, ceea ce a dus la retragerea certificatelor acestora și declasarea produselor de la ecologic la convențional. Scăderea drastică a exportului în 2020 a fost cauzată de seceta anului 2019.

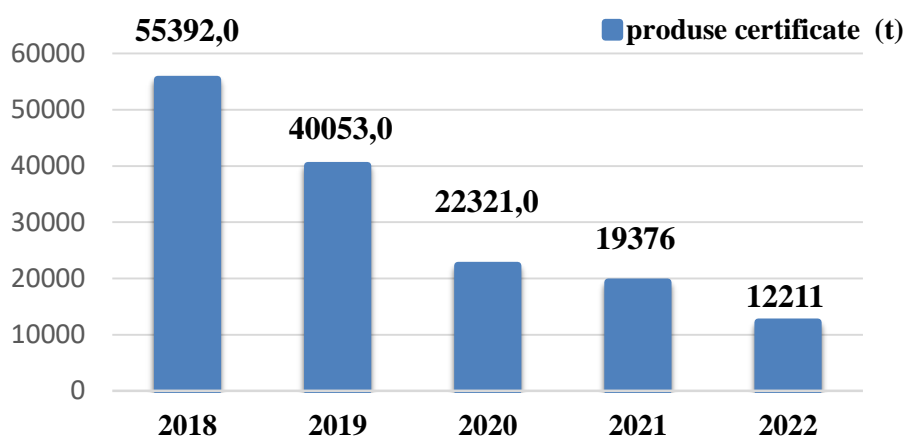

Figura 1. Exportul produselor agroalimentare ecologice în anii 2018 - 2022 (ha)

Exporturile produselor ecologice pe parcursul anilor au fost efectuate în Olanda, Italia, Bulgaria Franța, Germania Cehia, Polonia Austria, România, acestea fiind constituite din: nuci, lavanda, ulei de levănțică, prune uscate, porumb, floarea soarelui, mazăre, legume deshidratate, grâu, orz, semințe de in.

Pe plan european, cele mai solicitate produse sunt: cerealele, floarea-soarelui, soia, mazăre, fasole, uleiurile eterice (rapița, lavanda, mărar, salvie, isop, fenicul) și mai puțin în stare proaspătă astfel cum sunt fructele (măceș, aronia, nucile, zmeura, coacăza, cireșe, vișine, caise, piersici) congelate sau uscate etc.

Atunci când producția livrată este supusă controlului de către autoritățile competente relevante din statele membre UE, sunt identificate neconformități majore și chiar grave, inclusiv cu depistarea reziduurilor de produse și substanțe neautorizate în producția ecologică. Aceasta la rândul său, indică deficiențe în ceea ce privește controalele efectuate cu privire la loturile care intră pe teritoriul statelor membre UE și se constată că verificările efectuate de organismele de control cu privire la importatori sunt în continuare incomplete.

În ceea ce privește exportul produselor ecologice pe piața Statelor Unite al Americii, la fel agenții economici se confruntă cu dificultăți. Această situație a fost discutată în cadrul unei ședințe de lucru la data de 30.03.2023 organizată de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare cu participarea mediului de afaceri. Conform informației recepționate de la agenții economici care activează în domeniul producerii și exportului de cereale ecologice, Republica Moldova nu este listată ca țară de export eligibilă în SUA și în acest sens se impune inițierea procedurii de aprobare prin adresarea către autoritățile competente în acest domeniu din SUA – *Animal and Plant Health Inspection Service (APHIS), U.S. Department of Agriculture (USDA)*.

UE și SUA și-au recunoscut reciproc normele de producție ecologică și sistemele de control ca fiind echivalente în conformitate cu regulile lor respective. Acest tip de recunoaștere este denumit și „acord de echivalență”, ceea ce înseamnă că produsele ecologice certificate conform standardelor organice USDA sau ale Uniunii Europene (UE) pot fi vândute și etichetate ca organice atât în SUA, cât și în UE. Atâta timp cât unitatea de producție este certificată de un agent de certificare acreditat

de USDA sau de un organism de control sau o autoritate de control recunoscută de un stat membru al UE, această recunoaștere elimină necesitatea ca operatorii ecologici din UE să aibă o certificare separată conform standardelor din SUA și invers. În acest context, armonizarea legislației naționale la standardele europene, ar putea contribui în același timp și la barierele de export în SUA.

În ceea ce privește importul de produse ecologice la fel este necesară efectuarea unui control mai riguros nu doar la posturile de control la frontieră asupra produselor care poartă mențiunile de *ecologic*, *biologic* sau *organic*, și sunt destinate importului în scopul plasării pe piața locală, dar și la locul de destinație, așa cum la comercializarea produselor agroalimentare ecologice este necesar să se țină cont de separarea acestora de celelalte produse, astfel încât să fie evitată contaminarea și să fie ușor de identificat. Produsele ce poartă sigla națională sau UE specifică modului de producere ecologic, urmează un proces strict ce trebuie urmat întocmai, proces prin care, totodată se susține conceptul de conștientizare a consumatorilor privind avantajele consumului de produse ecologice și care garantează încrederea în acestea.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

Bazele cadrului normativ în Republica Moldova în domeniul agriculturii ecologice au fost puse odată cu adoptarea Legii nr. 115/2005 cu privire la producția agroalimentară ecologică, și a Hotărârii Guvernului nr. 149/2006 pentru implementarea Legii menționate. Astfel, în legislația națională a fost transpus Regulamentul Consiliului (CEE) nr. 2092/91 privind producția ecologică a produselor agricole și indicarea acestora pe produsele agricole și alimentare, totodată cu abrogarea acestui regulament prin Regulamentul (CE) nr. 834/2007 al Consiliului din 28 iunie 2007 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice, legislația națională a fost actualizată conform acestuia prin Hotărârea Guvernului nr. 1078/2008 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor agroalimentare ecologice”.

Din 1 ianuarie 2022 a intrat în vigoare noul regulament european – Regulamentul (UE) 2018/848 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2018 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice, care a abrogat Regulamentul (CE) nr. 834/2007. Acest regulament are ca scop armonizarea regulilor legate de comercializarea produselor ecologice în cadrul Uniunii Europene și între țările terțe, aceleași reguli fiind aplicate tuturor operatorilor și produselor ecologice.

Astfel, cadrul normativ în vigoare conține norme contradictorii și perimate referitoare la metodele de producție ecologică, fiind bazate pe acte comunitare ce nu mai sunt în vigoare. Republica Moldova este angajată în procesul de integrare europeană de mulți ani, integrarea europeană fiind unul din obiectivele prioritare de politică externă și internă. Proiectul este elaborat în conformitate cu art. 68 lit. f) din Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte din 27.06.2014, ratificat prin Legea nr. 112/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014 nr.185-199, art. 422). Prin urmare, la 31 iulie 2023 a fost adoptată de Parlamentul RM în a II-a lectură Legea nr. 237/2023 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice, care a transpus parțial Regulamentul (UE) 2018/848.

Pentru dezvoltarea armonioasă a sectorului agriculturii ecologice este necesară elaborarea și aprobarea actelor normative de punere în aplicare a Legii, prin prisma actelor UE legislative secundare de delegare și de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2018/848 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice.

Proiectul hotărârii Guvernului prevede aprobarea *Regulamentului privind importul și exportul produselor ecologice*, care **transpune 4 acte UE:**

- **Regulamentul delegat (UE) 2021/2305** al Comisiei din 21 octombrie 2021 de completare a Regulamentului (UE) 2017/625 al Parlamentului European și al Consiliului cu norme privind cazurile și condițiile în care produsele ecologice și produsele în conversie sunt scutite de controalele oficiale la posturile de control la frontieră, locul de efectuare a controalelor oficiale pentru astfel de produse și de modificare a Regulamentelor delegate (UE) 2019/2123 și (UE) 2019/2124 ale Comisiei (Text cu relevanță pentru SEE) (CELEX: 32021R2305), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 461, 27.12.2021;

- **Regulamentul delegat (UE) 2021/2306** al Comisiei din 21 octombrie 2021 de completare a Regulamentului (UE) 2018/848 al Parlamentului European și al Consiliului cu norme privind controalele oficiale asupra transporturilor de produse ecologice și de produse în conversie destinate

importului în Uniune și privind certificatul de inspecție (Text cu relevanță pentru SEE) (CELEX: 32021R2306), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 461, 27.12.2021, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul delegat (UE) 2022/2238 al Comisiei din 22 august 2022;

- **Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/2307** al Comisiei din 21 octombrie 2021 de stabilire a normelor privind documentele și notificările necesare pentru produsele ecologice și produsele în conversie destinate importului în Uniune (Text cu relevanță pentru SEE) (CELEX: 32021R2307), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 461, 27.12.2021, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/2240 al Comisiei din 20 octombrie 2022;

- **Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/2325** al Comisiei din 16 decembrie 2021 de stabilire, în temeiul Regulamentului (UE) 2018/848 al Parlamentului European și al Consiliului, a listei țărilor terțe și a listei autorităților de control și a organismelor de control care au fost recunoscute în temeiul articolului 33 alineatele (2) și (3) din Regulamentul (CE) nr. 834/2007 al Consiliului în scopul importului de produse ecologice în Uniune, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 465, 29.12.2021, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/1202 al Comisiei din 21 iunie 2023.

Totodată, armonizarea legislației naționale prin transpunerea actelor UE delegate și de implementare a Regulamentului (UE) 2018/848 în ceea ce privește regimul de comerț va asigura temei forte pentru semnarea acordului comercial cu Uniunea Europeană de recunoaștere a Republicii Moldova ca țară terță cu un sistem de producție care îndeplinește aceleași obiective și principii prin aplicarea unor norme care asigură același nivel de garantare a conformității pe care îl asigură normele Uniunii, în conformitate cu art. 47 din Regulamentul (UE) 2018/848.

Astfel, proiectul prenotat reprezintă un instrument de punere în aplicare a Legii nr.237/2023 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice, fiind elaborat în temeiul art. 33 alin. (4) și art. 34 alin. (2) din Legea nr. 237/2023. Concomitent, acest proiect vine să asigure realizarea Planului de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023 (acțiunea 4.10), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 90/2023.

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

1) buna funcționare a pieței interne, asigurarea concurenței loiale și sporirea încrederii cetățenilor în produsele ecologice, prin oferirea de garanții că produsele marcate ca produse ecologice au fost obținute în conformitate cu prevederile actelor normative privind producția ecologică;

2) facilitarea liberei circulații a produselor ecologice conforme atât pe piața internă cât și în UE;

3) îmbunătățirea imaginii Republicii Moldova la nivelul Uniunii Europene și pe plan internațional, ca țară terță cu sistem de producție ecologică care îndeplinește aceleași obiective și principii prin aplicarea unor norme care asigură același nivel de garantare a conformității pe care îl asigură normele UE, care va asigura totodată și excluderea RM din lista țărilor cu risc major de apariție a neregulilor și încălcărilor privind respectarea normelor de producție ecologică.

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție

Opțiunea „a nu face nimic” sau lipsa de intervenție va stagna în continuare dezvoltarea sectorului agriculturii ecologice în Republica Moldova. Situația va rămâne nemodificată, precum este descrisă la compartimentul ”Definirea problemei”.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea țintesc cauzele problemei, cu indicarea inovațiilor și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

Printre principalele prevederi ale proiectului, pot fi enumerate următoarele elemente:

- stabilirea normelor privind importul, în vederea comercializării produselor ecologice în Republica Moldova, precum și exportul acestor produse pe piața internațională;
- stabilirea normelor privind certificatul de inspecție și controalele oficiale asupra transporturilor de produse ecologice și de produse în conversie destinate exportului, precum și la import înainte de punerea în liberă circulație a produselor ecologice originare din alte țări;
- stabilirea normelor privind cazurile și condițiile în care produsele ecologice și produsele în

conversie sunt scutite de controale oficiale la posturile de inspecție la frontieră, precum și locul de efectuare a controalelor oficiale pentru astfel de produse;

- stabilirea dispozițiilor care să prevadă cazurile și condițiile în care controalele de identitate și controalele fizice pot fi efectuate la un alt punct de control decât un post de control la frontieră în legătură cu transporturile de anumite produse care fac obiectul controalelor oficiale la posturile de control la frontieră;
- stabilirea dispozițiilor privind informațiile furnizate de autoritatea competentă, de autoritatea de control sau de un organism de control fie din țara de origine sau destinatară cu privire la neconformitățile suspectate sau constatate a transporturilor destinate importului sau exportului;
- stabilirea normelor privind documentele și notificările necesare pentru produsele ecologice și în conversie destinate importului sau exportului, în special privind declarațiile și comunicările importatorilor, ale operatorilor responsabili de transporturi, ale primilor destinatari și ale destinatarilor pentru importul de produse în scopul introducerii produselor respective pe piață ca produse ecologice sau produse în conversie;
- stabilirea listei țărilor terțe recunoscute de Comisia Europeană în scopul echivalenței standardului UE și informații privind recunoașterea acestora, inclusiv categoriile specifice de produse
- stabilirea listei autorităților de control și a organismelor de control recunoscute de Comisia Europeană în scopul echivalenței standardului UE care sunt competente să efectueze controale în ceea ce privește operatorii ecologici certificați, grupurile de operatori ecologici certificate și produsele ecologice originare din Republica Moldova destinate importului în Uniunea Europeană, precum și informații privind țările și categoriile de produse pentru care sunt recunoscute.

Astfel, cadrul juridic care reglementează producția ecologică se va îmbunătăți prin stabilirea de norme care să garanteze un nivel de conformitate asemănător celui din Uniunea Europeană.

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

Una din opțiunile alternative ar fi ca organismele de control naționale să depună desinestător cererea și dosarul tehnic către Comisia Europeană pentru recunoaștere ca organisme de control competent de a face controale în domeniul producției ecologice în scopul importului de produse ecologice în Uniunea Europeană. Însă această opțiune este una costisitoare și de lungă durată pentru ca organismele de control respective să fie capabile de a face față cerințelor prevăzute în standardele europene. De asemenea, pentru ca certificatele de acreditare emise de MOLDAC să fie acceptate de Comisia Europeană, trebuie ca și legislația națională să fie armonizată integral cu legislația comunitară, fapt ce va permite inițierea negocierilor pentru recunoașterea Republicii Moldova de către Uniunea Europeană în temeiul unui acord comercial ca țară terță cu sistem de producție care îndeplinește aceleași obiective și principii prin aplicarea unor norme care asigură același nivel de garantare a conformității pe care îl asigură normele Uniunii.

În baza acestui acord, va fi facilitat exportul de produse ecologice și în conversie în UE, astfel cum conform art. 45 alin. (1) lit. (b) pct. (ii) din Regulamentul (UE) 2018/848, un produs poate fi importat dintr-o țară terță pentru a fi introdus pe piață în Uniune ca produs ecologic sau ca produs în conversie dacă produsul provine dintr-o țară terță recunoscută în temeiul unui acord comercial, și produsul respectiv respectă condițiile stabilite în acordul comercial relevant.

Conform opiniei experților, aceasta este o opțiune foarte ambițioasă și nu atât de simplă și ușoară de realizat, pentru care ar fi necesară stabilirea unui termen limită de semnare a unui astfel de acord, de altfel, această opțiune devine nimic altceva decât o proclamație.

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

Starea actuală și lipsa de intervenție va stagna în continuare dezvoltarea sectorului agriculturii ecologice în Republica Moldova. Totodată, aceasta nu este o opțiune viabilă în atingerea obiectivului de dezvoltare durabilă ODD 2: „Eradicarea foametei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi durabile”, stabilit în Strategia națională de dezvoltare a Republicii Moldova.

Imposibilitatea elaborării actelor normative de punere în aplicare a Legii nr. 237/2023 ar avea

repercusiuni negative atât pentru producătorii agricoli în aplicarea metodelor de producție ecologică, cât și pentru cadrul instituțional existent, inapt de a implementa legislația UE.

Un subiect important sunt cerințele speciale introduse de Comisia Europeană pentru importurile din Moldova. DG AGRI împreună cu Comitetul pentru producție ecologică, în rezultatul evaluării anuale a informațiilor din Sistemul de informații privind agricultura ecologică (OFIS), stabilesc măsurile sporite de control și raportare pentru anumite produse importate în Uniunea Europeană. Astfel, la reevaluarea anuală a riscului de apariție a neconformităților și publicarea listei de țări terțe pentru care trebuie aplicate măsuri suplimentare de control, Republica Moldova este inclusă în acea listă cu grad majorat de risc, iar produsele exportate din țară sunt supuse controalelor adiționale la importul în UE. În cazul Republicii Moldova, conform *Documentelor de lucru ale DG AGRI privind controalele oficiale suplimentare asupra produselor originare din anumite țări terțe* publicat anual pe pagina web a Comisiei Europene (https://agriculture.ec.europa.eu/farming/organic-farming/trade_en), pentru anul 2023 controale adiționale se aplică exclusiv producției de porumb cu statut ecologic care se intenționează a fi exportată către UE. Astfel pentru loturile de porumb exportate se solicită un control mai riguros de către organismele de control și prelevarea suplimentară de probe în proporție de 10% din toate transporturile loturilor de porumb originare din Moldova.

În anii precedenți, această listă era mai extinsă, fapt ce crea dificultăți la exportul produselor ecologice pe piața UE datorită costurilor sporite pentru efectuarea analizelor la probele prelevate din loturile exportate. Aceste dificultăți și costuri sporite sunt o povară și în prezent pentru operatorii ecologici onești, care respectă toate normele de producție ecologică, și vor fi o povară și în continuare dacă situația va rămâne neschimbată. Astfel, există riscul ca și cei puțini operatori care încă se mai mențin în sistem ecologic, să renunțe și ei la această activitate în viitorul apropiat.

Plasarea Republicii Moldova în această listă condiționează necesitatea ajustării și armonizării cadrului normativ în domeniul agriculturii ecologice la acquis-ul Uniunii Europene, care va asigura reglementarea și implementarea unor norme stricte și clare privind controalele în scopul certificării produselor ecologice și în conversie, precum și sporirea măsurilor de asigurare a trasabilității și conformității în cadrul producției ecologice și etichetarea produselor ecologice.

b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Agricultura ecologică este un domeniu de o importanță strategică pentru creșterea economică a țării, iar consolidarea, dezvoltarea și promovarea acestui domeniu constituie, la momentul actual, o prioritate națională în special, în contextul semnării Acordului de Asocierie între Republica Moldova pe de o parte și Uniunea Europeană și comunitatea Europeană a Energiei Atomice. Totodată, sistemul de agricultură ecologică este unul voluntar, însă condițiile esențiale de obținere a unui produs ecologic pe care operatorii trebuie să le respecte permanent, pe durata întregului lanț de producție, sunt măsurile preventive și de precauție care trebuie întreprinse, pentru a reduce riscul contaminării cu produse sau substanțe neautorizate în agricultura ecologică, ceea ce face dificilă menținerea producătorilor în acest sistem.

Aprobarea proiectului hotărârii Guvernului cu privire importul și exportul producției ecologice, va asigura condiții armonizate de punere în aplicarea a Legii nr. 237/2023.

Beneficii:

Proiectul hotărârii Guvernului prenotat va fi foarte util atât pentru operatorii înregistrați în agricultura ecologică, sau chiar și pentru cei care intenționează să se înregistreze, cât și pentru organismele de control în ceea ce privește respectarea cerințelor procedural privind comercializarea produselor ecologice. Producătorii ecologici își vor putea exporta producția mai ușor pe piața internațională, în rezultatul transpunerii integrale și implementării cerințelor standardelor europene și semnarea ulterioară a acordului comercial cu UE privind recunoașterea Republicii Moldova ca țară cu norme de producere și sistem de control care oferă aceleași garanții de conformitate ca și nomele UE. De asemenea, ar putea fi facilitată accesarea pieței UE pentru producătorii mici, care în prezent se confruntă cu dificultăți din cauza costurilor serviciilor furnizate de organismele de control internaționale, fie prin acordarea posibilității RM de a fi recunoscută ca țară echivalentă de către UE, fie ca organismele de control locale să fie recunoscute de Comisia UE.

Impactul economic:

Opțiunea recomandată nu prevede costuri suplimentare pentru producătorii care practică metode de producție ecologică, decât cele ordinare la semnarea unui contract cu un organism privat de

control pentru ca produsele lor să fie certificate organice. Evident costul serviciilor de inspecție și certificare este unul substanțial, dar agenții economici înregistrați în agricultura ecologică pot beneficia de subvențiile corespunzătoare per suprafață în dependență de perioada de conversie, producția realizată și aplicarea practicilor de sporire și menținere a fertilității solului prin respectarea asolamentelor. Ba din contra,

Impact social:

Producția ecologică este un sistem global de gestiune agricolă și de producție alimentară care combină cele mai bune practici de mediu, un nivel înalt de biodiversitate, conservarea resurselor naturale, aplicarea unor standarde înalte privind bunăstarea animalelor și o metodă de producție care respectă preferințele anumitor consumatori pentru produse obținute cu ajutorul unor substanțe și procese naturale. Astfel, metoda de producție ecologică joacă un dublu rol social, deoarece, pe de o parte, alimentează o piață specifică ce răspunde cererii consumatorilor de produse ecologice, iar, pe de altă parte, furnizează bunuri publice, contribuind la protecția mediului și la bunăstarea animalelor, precum și la dezvoltarea rurală.

b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

N/A

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizati în acesta

Imposibilitatea elaborării actelor normative specifice ar avea repercusiuni negative atât pentru producătorii agricoli în aplicarea metodelor de producție ecologică, cât și pentru cadrul instituțional existent, inapt de a implementa legislația Uniunii Europene.

Așa cum recunoașterea Republicii Moldova de către UE ca țară cu sistem de control și norme de producere conforme este o prioritate pentru dezvoltarea sectorului, în cazul în care negocierile de semnare a acordului comercial vor fi de lungă durată și în cazul în care Comisia UE va decide că Republica Moldova nu dispune de un sistem conform, produsele ecologice vor continua să fie exportate fără respectarea legislației naționale.

Costurile suportate de operatori în legătură cu controalele adiționale în continuare vor fi o povară pentru producătorii, procesatorii și întreprinderile ecologice serioase care și-ar dori ca acele lanțuri de aprovizionare să fie scutite de măsuri suplimentare, odată ce au demonstrat conformitatea consecventă.

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sînt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

Sistemul de producție ecologică este o schemă voluntară, care nu se aplică obligatoriu tuturor operatorilor, însă intrarea în sistemul de producție ecologică obligă operatorii să respecte un set de norme stricte privind producția, sistemul de control și regimul de comerț a produselor ecologice. Certificarea suprafețelor gestionate în sistem ecologic și a produselor obținute se efectuează în baza unui contract de prestare a serviciilor de inspecție și certificare dintre producătorii înregistrați în agricultura ecologică și un organism privat de control. Contractarea unui organism de control internațional, inevitabil duce la costuri de certificare substanțiale pentru acești producători, pentru a-și putea exporta producția pe piața UE. Cu toate acestea, operatorii care sunt în prezent activi, deja au contracte semnate cu organisme de control, ceea ce înseamnă că situația rămâne nemodificată pentru aceștia.

Costurile suplimentare sunt subvenționate prin Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural.

Concluzie

e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

Agricultura ecologică reprezintă o soluție pentru revitalizarea terenurilor agricole, iar la comercializarea produselor ecologice se pot obține prețuri mai bune, însă acest sistem necesită mult mai mult efort, mai ales că volumul recoltei obținut este cu 20% mai mic comparativ cu cel din

agricultura convențională. Ponderea suprafețelor pe care se aplică acest sistem constituie 1,4% din suprafața agricolă exploatată a țării, iar din volumul de produse obținute, aproximativ 95% se exportă, din acest motiv este necesar de creat condiții cât mai bune, prin politicile de stat, dar și prin diverse măsuri de sprijin privind creșterea cererii pe piața națională, dar și a capacității de volum pentru export.

Opțiunea recomandată este una eficientă și viabilă, care totodată poate asigura și realizarea opțiunii alternative. Aprobarea proiectului hotărârii Guvernului prenotat va asigura alinierea cadrului normativ național prin transpunerea tuturor Regulamentelor UE privind producția ecologică, în conformitate cu Acordul de Asociere dintre UE și Republica Moldova și așa cum prevede Planul de Acțiuni al Guvernului. Realizarea cu succes a acestui obiectiv va fi un pas important către o eventuală recunoaștere a Republicii Moldova de către Uniunea Europeană ca și țară cu sistem de producție și control conform cu normele instituite de UE, iar aceasta la rândul său va contribui la înlăturarea lacunelor și barierelor în dezvoltarea durabilă a sectorului agriculturii ecologice în țară.

5. Implementarea și monitorizarea

a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sînt necesare

Prevederile proiectului hotărârii de Guvern reprezintă norme specifice detaliate în ceea ce privește regimul de comerț, și de punere în aplicare a Legii nr. 237/2023, care abrogă Legea nr. 115/2005 cu privire la producția agroalimentară ecologică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.95-97, art. 446), concomitent fiind abrogate și actele normative de punere în aplicare, și anume Hotărârii de Guvern nr. 149/2006 pentru implementarea Legii cu privire la producția ecologică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr. 31-34, art. 199) cu modificările ulterioare; și Hotărârea Guvernului nr. 1078/2008 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice “Producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor agroalimentare ecologice” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.178, art. 1078) cu modificările ulterioare.

În mod special, pentru implementarea prevederilor proiectului hotărârii Guvernului în cauză, se abrogă anexa nr. 4 (Regulile cu privire la importul și exportul produselor agroalimentare ecologice) a Hotărârii Guvernului nr. 149/2006 pentru implementarea Legii cu privire la producția agroalimentară ecologică.

Întru implementarea proiectului hotărârii Guvernului nu sunt necesare schimbări instituționale. Proiectul prenotat, prevede implicarea (1) Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare – ca autoritate competentă în domeniul agriculturii ecologice care recunoaște organismele de control competente să efectueze controale în ceea ce privește operatorii ecologici certificați, grupurile de operatori ecologici certificate și produsele ecologice; (2) a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor – ca autoritate de control în sistemul de controale oficiale; și (3) organismele de control – responsabile de inspecția și certificarea produselor ecologice.

Proiectul prevede și norme specifice ce ține de scutirea pentru unele categorii de produse ecologice care nu prezintă risc, de controalele efectuate la posturile de control la frontieră. În astfel de situații, controlul transportului de produse ecologice se va efectua în puncte de control desemnate de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea

Indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea vor fi:

- numărul de exportatori de produse ecologice;
- volumul exportat în anul curent, dar și situația la zi;
- volumul și tipul produsului importat;
- numărul de cazuri suspectate sau constatate de transporturi neconforme cu normele de producție ecologică.

c) Identificați peste cât timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea

În dependență de situație, unele impacturi estimate vor fi resimțite imediat, altele pe parcursul implementării, iar pentru unele impacturi va fi nevoie de mai mult timp. Opțiunea recomandată va fi monitorizată și evaluată în baza indicatorilor de performanță menționați la lit. b).

6. Consultarea

a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă

Principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă sunt:

- 1) societatea/ consumatorii autohtoni – care își manifestă interesul firesc în protejarea sănătății și creșterea calității vieții;
- 2) producătorii agricoli, procesatorii, exportatorii și importatorii;
- 3) organismele de control – care vor efectua controale în scopul certificării produselor ecologice destinate comercializării pe piața locală și internațională;
- 4) autoritățile publice: Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor – ca autoritate de control în domeniul agriculturii ecologice, în special subdiviziunile ANSA la posturile de control la frontieră – care vor efectua controale oficiale asupra transporturilor de produse ecologice și în conversie exportate și importate; precum și Instituția Publică Laboratorul Central Fitosanitar – implicată în analiza probelor prelevate din lotul de export/import.

b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea procedurii de elaborare a proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind importul și exportul producției ecologice, și a analizei de impact, a fost plasat la data de 18.12.2023 pe pagina web oficială a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare (www.maia.gov.md), compartimentul „Transparența decizională” → „Proiecte de documente”, și pe portalul guvernamental:

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-elaborarea-proiectului-si-studiului-de-cercetareanalizei-impactului-de-reglementare/11700>

Conform prevederilor art. 32 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul va fi supus avizării și consultării publice, și respectiv, definitivat în conformitate cu avizele părților interesate. Proiectul hotărârii Guvernului prenotat împreună cu actele aferente vor fi supuse avizării/expertizei de către: Ministerul Economiei, Ministerul Sănătății, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Ministerul Finanțelor, Ministerul Mediului, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, Alianța Lanțului Valoric în Agricultură Ecologică din Moldova (MOVCA), Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, Centrul de Armonizare a Legislației, Centrul Național Anticorupție, Grupul de lucru al Comisiei de Stat pentru Reglementarea Activității de Întreprinzător implicate nemijlocit în crearea condițiilor de activitate a agenților economici din domeniu, cât și de protecție a consumatorului.

c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)

Atât producătorii cât și organismele de control din sectorul producției ecologice și-au exprimat opinia pozitivă privind intenția elaborării proiectului hotărârii Guvernului. Comentariile, obiecțiile și propunerile părților consultate, inclusiv ale operatorilor cu activități în domeniile reglementate vor fi analizate și luate în considerație la îmbunătățirea proiectului propus.

Anexă

Tabel pentru identificarea impacturilor

Categoriile de impact	Punctaj atribuit		
	Opțiunea propusă	Opțiunea alternativă 1	Opțiunea alternativă 2
Economic			
costurile desfășurării afacerilor	2		
povara administrativă	0		
fluxurile comerciale și investiționale	2		
competitivitatea afacerilor	3		
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	3		
concurența pe piață	2		
activitatea de inovare și cercetare	1		
veniturile și cheltuielile publice	0		
cadrul instituțional al autorităților publice	0		

alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	2		
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	0		
situația social-economică în anumite regiuni	1		
situația macroeconomică	0		
alte aspecte economice	1		
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	1		
nivelul de salarizare	0		
condițiile și organizarea muncii	1		
sănătatea și securitatea muncii	0		
formarea profesională	1		
inegalitatea și distribuția veniturilor	0		
nivelul veniturilor populației	1		
nivelul sărăciei	0		
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	0		
diversitatea culturală și lingvistică	0		
partidele politice și organizațiile civice	0		
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	0		
modul sănătos de viață al populației	1		
nivelul criminalității și securității publice	0		
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	0		
accesul și calitatea serviciilor educaționale	0		
accesul și calitatea serviciilor medicale	0		
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	0		
nivelul și calitatea educației populației	0		
conservarea patrimoniului cultural	0		
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	0		
accesul și participarea populației în activități sportive	0		
discriminarea	0		
alte aspecte sociale	0		
De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	2		
calitatea aerului	2		
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	2		
biodiversitatea	2		
flora	2		
fauna	2		
peisajele naturale	2		
starea și resursele solului	2		
producerea și reciclarea deșeurilor	2		
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	2		
consumul și producția durabilă	2		
intensitatea energetică	0		
eficiența și performanța energetică	2		
bunăstarea animalelor	2		
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	0		

utilizarea terenurilor	2		
alte aspecte de mediu	0		
<p><i>Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit. b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.</i></p>			
			Anexe
Proiectul preliminar de act normativ			